

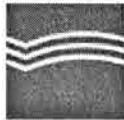
UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA BEOGRAD
INSTITUT EKONOMSKIH NAUKA BEOGRAD

NOVI VEK POLITIČKE EKONOMIJE

Urednici:

Prof. dr Branko Vasiljević

Prof. dr Božo Drašković

Univerzitet u Beogradu
Fakultet političkih nauka

Institut ekonomskih nauka

Beograd, maj 2016

Izdavači
Univerzitet u Beogradu
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA, BEOGRAD
Beograd, Jove Ilića 165
Tel. (011) 3092-819 ; faks: (011) 3092-999
www.fpn.bg.ac.rs
fpn@fpn.bg.ac.rs
Za izdavača
Prof. dr Dragan R. Simić, dekan Fakulteta političkih nauka

INSTITUT EKONOMSKIH NAUKA, BEOGRAD
Beograd, Zmaj Jovina 12
Tel. (011) 2623-055; faks: (011) 2181-471
www.ien.bg.ac.rs
office@ien.bg.ac.rs
Za izdavača
dr Jovan Zubović, direktor Instituta ekonomskih nauka

Recenzenti
Prof. dr Hasan Hanić
Prof. dr Miomir Jakšić
Prof. dr Dragan Simeunović

Lektor
Ljiljana Kostić

Kompjuterska obrada
Branko Lazarević

Štampa
Čigoja štampa, Beograd

Tiraž
300 primeraka

ISBN 978-86-6425-008-5

© 2016. Sva prava zadržana. Ni jedan deo ove knjige ne može biti reprodukovani u bilo kom vidu i putem bilo kog medija, u delovima ili celini bez saglasnosti izdavača, odnosno autora priloga.

*Knjiga je priređena
povodom 85 godina života i
60 godina naučnog i nastavnog rada
Prof.dr Živojina Rakočevića*

PREDGOVOR

Knjiga koju preporučujemo naučnoj i široj intelektualnoj publici pod nazivom **Novi vek političke ekonomije**, je priređena povodom 85 godina života i 60 godina naučnog i obrazovnog rada profesora dr Živojina Rakočevića. Knjiga sadrži 15 priloga 22 autora, uključujući kao prvi, obiman tekst profesora Rakočevića. U knjizi se nalaze i posebni prilozi, od kojih je od velike važnosti pregled selektivne, izuzetno bogate bibliografije profesora Rakočevića. Ovde prezentirani tekst profesora Rakočevića predstavlja segment autorovog rukopisa od preko 700 stranica, za koji se nadamo da će kao posebna knjiga uskoro ugledati svetlost dana i koji će predstavljati novi izazov za promišljanje složenih makroekonomskih, monetarnih i geopolitičkih procesa, kao i našeg položaja u tim procesima. Ovde odabrani segmenti šireg teksta, predstavljaju zanimljivu kombinaciju teorijskih promišljanja i istorijskih podsećanja autora na neka od najznačajnijih teorijskih, političkih i empirijskih događanja kod nas i u svetu. Posebno su zanimljive refleksije autora koje se odnose na neke od vodećih aktera svetske ekonomske teorije i politike u drugoj polovini XX veka, sa kojima je profesor Rakočević neposredno vodio dijalog u vezi sa otvorenim pitanjima ekonomske teorije, ekonomske politike i svetskog novca.

Izuzetno plodan naučnoistraživački i obrazovni rad profesor Rakočević je započeo davne 1960. godine objavljinjem prvog svog rada, pod nazivom: „Teorija vrednosti i teorija novca“. Bogata, ovde ne i celovita bibliografija radova profesora Rakočevića, sadrži 242 bibliografske jedinice, od čega je 12 izuzetno vrednih autorovih monografija i 5 koautorskih monografija objavljenih u periodu od 1963. do 2001. godine. Profesor Rakočević je sticao šire praktično iskustvo sarađujući sa društvenim institucijama druge polovine dvadesetog veka, kada je najviše i stvarao, crpeći i iz empirije nove podsticaje za promišljanje složenih društveno ekonomskih procesa savremenog sveta. Od odbrane doktorske disertacije 1967. godine pod nazivom: „Kriza svetskih valuta i konvertibilnost dinara : kritika kvantitativne teorije novca“, najavio je jedno od dominantnih područja svog budućeg naučnog rada, a koji se vezuje za probleme novca, monetarne politike, svetskog novca i geopolitike koja ga prati.

Profesor Rakočević je dao izuzetan doprinos u nastavnom radu sa generacijama studenata, posebno studenata na Fakultetu političkih nauka u Beogradu.

Nekoliko decenija je predavao Političku ekonomiju, učeći studente da razumeju i kritički promišljaju složene ekonomske fenomene i sa njima povezane društvene procese. Kao mentor kandidatima za magistarske i doktorske radove, profesor Rakočević je bio izuzetno zahtevan, ali nada sve i veliki izazov i podsticaj, za kandidate koji su se ohrabrili da ga odaberu za mentora.

Profesor Rakočević spada u onu malu grupu naučnika iz oblasti društvene teorije, posebno u oblasti ekonomskih nauka, koji svoje nalaze utemeljuju i na širim filozofskim saznanjima i promišljanjima. Politička ekonomija u njenom nastanku se snažno oslanjala na filozofiju i političku teoriju. Kasniji razvoj ekonomske nauke izvršio je disperziju u pristupima, posebno se oslanjajući na matematiku, a time delom zapostavljena je značajna veza, ove nauke sa širom društvenom teorijom.

Uz profesora Rakočevića priloge u ovoj knjizi je pripremio i 21 autor sa širokim spektrom tema, koje u biti i odražavaju kompleksnost pitanja i izazaova političke ekonomije u novom veku.

U Beogradu, jul 2016.

Urednici

SADRŽAJ

GEOPOLITIČKA DIHOTOMIJA SVETSKOG NOVCA "KRALJEVSKIM PUTEVIMA" I BESPUĆIMA DO ISTINE O SVETSKOM NOVCU	9
<i>dr Živojin Rakočević</i>	
POLITIČKA EKONOMIJA IZMEĐU TRADICIJE I IZAZOVA XXI STOLEĆA	147
<i>dr Petar Đukić</i>	
GENEALOGIJA POLITIČKE EKONOMIJE	179
<i>dr Nataša Golubović, dr Marija Džunić</i>	
POLITIČKA EKONOMIJA I NEOLIBERALNA DOKTRINA	203
<i>dr Božo Drašković</i>	
PRILOG REINTERPRETACIJI KEJNZOVOG UČENJA O KAMATNOJ STOPI	235
<i>dr Srđan Marinković, dr Nataša Golubović</i>	
RACIONALNOST I POLITIKA: JEDAN MOGUĆI NAČIN IZVOĐENJA KONCEPTA POLITIKE	261
<i>dr Dušan Pavlović</i>	
BANKARSKI KORPORATIZAM	291
<i>dr Slobodan Lakić</i>	
MONISTIČKA I MATEMATIČKA MODELIRANJA KAO SUPSTITUTI POLITIČKE EKONOMIJE	327
<i>dr Veselin Drašković, dr Drago Pupavac,</i> <i>dr Mimo Drašković, dr Oleksandr Dorokhov</i>	
POLITIČKA EKONOMIJA EVRA	353
<i>dr Branko Vasiljević, dr Zvonko Gobeljić</i>	
EVROPSKA MONETARNA UNIJA I SRBIJA	373
<i>dr Ljiljana Lučić</i>	
KRIZA U EVROZONI KAO IGRA KUKAVICE	393
<i>Ma Ivan Stanojević</i>	
ADAPTIBILNA DIVIDENDNA POLITIKA – SASTAVNI DEO SAVREMENOG FINANSIJSKOG MENADŽMENTA	407
<i>dr Milenko Dželetović</i>	

ISLAMSKO BANKARSTVO U SRBIJI: MOGUĆNOSTI I PREPREKE	423
<i>dr Ahmedin S. Lekpek</i>	
UTICAJ POLITIKE KAMATNIH STOPA NA EKONOMSKE PERFORMANSE.....	451
<i>dr Pero Petrović, dr Aleksandar Živković</i>	
UTICAJ SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA NA RAD MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA	477
<i>Mr Maja Gavrilović</i>	
BIBLIOGRAFIJA RADOVA PROF. DR ŽIVOJINA RAKOČEVIĆA.....	491
DODATAK	525